

Minister Kajzer na Blejskem strateškem forumu: Evropa mora aktivno oblikovati svojo prihodnost

31.8.2026 - | gov.si

Minister za zunanje in evropske zadeve Tone Kajzer gosti 21. Blejski strateški forum, ki poteka pod naslovom »Moč soustvarjanja prihodnosti«. V pozdravnem nagovoru je poudaril, da mora Evropa aktivno oblikovati svojo prihodnost, prevzeti več odgovornosti za lastno obrambo, ohraniti trdno čezatlantsko vez ter pri uveljavljanju svojih interesov ostati zvesta svojim vrednotam.

Udeležence foruma je nagovoril tudi predsednik vlade Janez Janša, ki je predstavil svoj pogled na ključne izzive Evrope v spreminjajočih se geopolitičnih razmerah in njeno vlogo pri oblikovanju prihodnje evropske in svetovne ureditve.

Minister Kajzer je v uvodnem nagovoru poudaril, da se je Blejski strateški forum v več kot dveh desetletjih razvil v pomembno mednarodno platformo za razprave o ključnih zunanjepolitičnih, varnostnih in geopolitičnih vprašanjih. Tudi razvoj tem, ki so zaznamovale dosedanje izvedbe foruma, odraža spremembe v mednarodnem okolju: od regionalnega sodelovanja in razvoja do vprašanj svetovne ureditve, moči in varnosti.

»Svet moramo obravnavati takšen, kot je, in ne takšen, kot bi si želeli, da bi bil. Hkrati pa nas naše vrednote zavezujejo, da gradimo svet, v katerem želimo živeti. Prihodnosti ne smemo zgolj pričakovati, temveč jo moramo aktivno oblikovati,« je poudaril minister Kajzer.

V nagovoru se je dotaknil posledic globalizacije, ki je prinesla pomemben gospodarski napredek in milijonom ljudi omogočila izhod iz revščine, obenem pa ustvarila nove politične in družbene izzive. Opozoril je na pritiske na demokratične družbe, vzpon populizma ter pomanjkljivosti multilateralnega sistema. Posebej je poudaril varnostna tveganja, ki jih predstavljajo avtorski režimi, pri čemer ruska agresija proti Ukrajini jasno kaže, da njihove posledice segajo daleč prek državnih meja.

Evropa med varnostjo, partnerstvi in vrednotami

Po ministrovih besedah je EU pred resno preizkušnjo: »Potrebujemo Evropo, ki bo tako ambiciozna, kot so si jo zamislili njeni ustanovitelji, hkrati pa bo pripravljena na izzive današnjega časa. To pomeni, da moramo prevzeti večji delež odgovornosti za lastno obrambo ter ohraniti trdno vez med Evropo in ZDA,« je dejal minister.

Evropa svoje prihodnosti ne more graditi v izolaciji. Minister je zato poudaril pomen sodelovanja z zanesljivimi partnerji v Aziji in Latinski Ameriki, zlasti na področjih gospodarstva in tehnologije. »Evropa mora ohranjati dialog tudi z državami in kulturami, ki z njo ne delijo vseh pogledov na človekovo svobodo, človekove pravice, vlogo države in vladavino prava. To ne pomeni, da se odpovedujemo lastnim vrednotam, ampak da zmanjšujemo tveganja in se izogibamo prevelikim odvisnostim. Naše vrednote niso ovira pri zaščiti naših interesov. So kompas, ki nam pomaga presoditi, katere interese želimo uveljavljati in kako,« je še poudaril minister.

Slovenija ima zaradi geografske lege na stičišču zahodne, srednje in jugovzhodne Evrope ter svojih

zgodovinskih izkušenj priložnost in odgovornost prispevati k razpravam o prihodnosti in podobi Evrope. Blejski strateški forum je že dve desetletji prostor takšnega dialoga, ki povezuje različne države, regije in poglede. Vrednote, na katerih temelji evropska družina, so po ministrovih besedah tudi vrednote, na katerih je Slovenija pred 35 leti zgradila svojo državo. Prav te vrednote lahko v prihodnje države EU še tesneje povežejo in k evropskemu povezovanju pritegnejo nove članice.

Srednja in jugovzhodna Evropa v geopolitičnih pretresih

Minister Kajzer je v okviru Blejskega strateškega foruma sodeloval na panelu zunanjih ministrov z naslovom »Geopolitični pretresi: srednja in jugovzhodna Evropa v svetu koridorjev, varnosti in širitve«, na katerem so govorili o spreminjajočih se geopolitičnih razmerjih, varnostnih izzivih, strateški poveztljivosti ter prihodnosti širitve EU.

V razpravi so poleg ministra Kajzerja sodelovali hrvaški minister za zunanje in evropske zadeve Gordan Grlić Radman, minister za zunanje zadeve in zunanjo trgovino Severne Makedonije Timčo Mučunski, podpredsednica madžarske vlade in ministrica za zunanje zadeve Anita Orbán ter evropska komisarka za Sredozemlje Dubravka Šuica.

Sogovorniki so posebno pozornost namenili prometnim, energetskim in drugim strateškim koridorjem, evropski varnosti ter širitvi EU kot pomembnemu dejavniku stabilnosti in varnosti na evropski celini.

Minister Kajzer je poudaril: »Slovenija krepi sodelovanje s sosedami in partnerji v širši regiji ter si prizadeva za večjo odpornost in stabilnost Zahodnega Balkana. Nova slovenska vlada je to področje že v prvih dveh mesecih svojega mandata postavila med ključne prioritete. V regiji je bistveno več priložnosti za sodelovanje kot vprašanj, ki bi lahko povzročala nesoglasja. Pri tem imata pomembno vlogo pristanišči v Kopru in Reki, ki krepiata gospodarske vezi med Srednjo Evropo, Zahodnim Balkanom in Sredozemljem.«

Glede širitve EU pa je povedal, da ne gre samo za tehnično vprašanje ampak za geopolitično in strateško odločitev. »Na Zahodnem Balkanu si ne moremo privoščiti vakuuma, ki bi ga zapolnili drugi geopolitični akterji. Potrebujemo bolj pragmatičen pristop ter hitrejše in odločnejše ukrepanje. V družini EU nas je 27 in doseganje soglasja ni vedno enostavno. A kjer je volja, je tudi pot!«

Prvi dan foruma so med predvidenimi dejavnostmi ministra Kajzerja tudi ločena srečanja z ministrom za zunanje zadeve Črne gore Ervinom Ibrahimovićem, namestnikom ukrajinskega zunanjega ministra Jevhenom Perebyjnisom ter z Oleksandro Matvijčuk, vodjo Centra za državljanske svoboščine, ki je prejel Nobelovo nagrado za mir leta 2022.

<https://www.gov.si/novice/2026-08-31-minister-kajzer-na-blejskem-strateskem-forumu-evropa-mora-aktivno-oblikovati-svojo-prihodnost>